

jo vende tilbage til spørgsmålet. Der er blot ingen grund til på nuværende tidspunkt at tage så drastisk et middel i brug som at hindre den almindelige aktindsigt i statens registrering og behandling af borgerne. Socialdemokratiet kan altså ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Karsten Nonbo (V):

Ja, gid det var så vel her i Folketinget, at det var mindretallet, der bestemte, ligesom det var i Straffelovrådet, at det var mindretallets beslutninger, man fulgte. Men vi har fra Venstre bebudet, allerede da vi afgav betænkning til lovforslag nr. L 145, lov om fuldbyrdelse af straf, at vi ville se på reglerne sammen med Det Konservative Folkeparti.

Reglerne tilgodeser efter Venstres og Det Konservative Folkepartis opfattelse i alt for høj grad de negativt stærke fanger og anvendes til at undertrykke de svage afsonere. Det virker meget uensigtsmæssigt, at straffeaktioner ved systematisk udnyttelse af reglerne om aktindsigt, især om straffuldbyrdelse, kan forhindre et fornuftigt samarbejde mellem politiet og Kriminalforsorgen om en effektiv afsoning.

Endvidere er der en risiko for, at reglerne er med til at vanskeliggøre opklaringen af forseelser og forbrydelser i fængslerne, hvilket vil indebære en forringelse af fængselspersonalets og de svage fangers sikkerhed.

Da vi i Retsudvalget besøgte Horsens Statsfængsel forrige sommer, kan jeg huske, at jeg hørte personalet berette om trusler mod fængselspersonalet, om biler, der blev brændt af, om personale, der blev fulgt hjem, og om en masse verbale trusler. Det er de stærke fanger, som kører psykologisk krigsterror mod personalet og de indsatte. I Ringe Statsfængsel påstås det, at kvinderne bruges som rene sexobjekter, men der har justitsministeren lovet at sætte en undersøgelse i værk, og den venter vi spændt resultatet af.

Jeg kan huske, at det groveste tilfælde netop stammer fra Nyborg Statsfængsel, hvor en kvindelig ansat på vej hjem fra nattevagt blev stoppet på motorvejen, hevet ud af bilen og korporeligt afstraffet, og det var med tydelige bemærkninger om, at det hidrørte fra hendes tjeneste i fængslet.

Alle disse sager er rent faktisk straffesager og skal behandles som straffesager. Det vil sige, at gerningsmanden skal væk fra gerningsstedet; de øvrige bliver vidner med vidnepligt og vidners rettigheder. Der er jo i sådan nogle sager ikke

aktindsigt; derfor burde der heller ikke være det inden for murene.

Så jeg spørger, hvor længe vi skal finde os i den slags. Det er nok kun toppen af isbjerget, vi hører om. De langt værre sager er nemlig dem, som ingen tør fortælle om. Det er dér, hvor terroreren virkelig virker, og det kommer ikke frem til overfladen. Derfor kan det måske være, at det ser ganske pænt ud.

Mange indsatte og ansatte betror sig sådan set kun til politiet på betingelse af, at intet bliver optaget på rapport eller ført til notat. De finder så nogle, som de betror sig til uden for referat. De ønsker kun, at deres frygt og truslerne mod dem bliver kendt, hvis de en dag skulle blive fundet likvideret. De nægter at gentage deres forklaringer og så sandelig ikke til rapport med gennemlæsning og underskrift. Det tør de ikke.

Spørgsmålet om aktindsigt især i sager om straffuldbyrdelse er allerede, som justitsministeren nævnte, behandlet i betænkningen fra Straffelovrådet. Der kan jeg nævne fra arbejdsgruppen, som udtaler omkring § 15 i forvaltningsloven:

»Anvendelse af undtagelsesbestemmelserne beror på en konkret vurdering i hver enkelt tilfælde af partens interesse i at få kendskab til sagens dokumenter over for de modstående hensyn, der taler for at begrænse retten til aktindsigt. Der er således ikke hjemmel til administrativt at fastsætte generelle undtagelser fra partens ret til aktindsigt.«

Derfor må der speciel lovgivning til, mener vi. Det kan ikke være meningen, at vi skal finde os i den terror.

Om anbringelsessager skriver arbejdsgruppen, at det erfaringsmæssigt er meget vanskeligt at få relevante oplysninger fra politiet, idet politiet frygter, at oplysningerne videregives i forbindelse med, at de indsatte beder om aktindsigt.

Om overførselssager skriver arbejdsgruppen, at det er Kriminalforsorgens erfaring, at det på grund af de indsatte frygt for repressalier kan være overordentlig vanskeligt at tilvejebringe de fornødne oplysninger til brug for afgørelse om overførelse af stærke indsatte, f.eks. rockere, til andre institutioner. Der vil således typisk være tale om oplysninger fra indsatte, der er så skræmte, at de ikke vil afgive eller stå ved oplysningerne.

Om udelukkelse fra fællesskabet skriver arbejdsgruppen, at ifølge oplysning fra Kriminalforsorgen forekommer der tilfælde, hvor der